

5 – Bella Vista - Kerasohori 1

Smirna'nın en saygın mahallelerinden biri olan *Bella Vista* (Gündoğdu), *Kerasohori*'nin de sınırını oluşturan Trassa (Teşrifiye) ve Shinadika (Mesudiye - Kıbrıs Şehitleri) Caddeleri ile deniz arasında uzanır. Deniz kenarının yanı sıra Paralel Cadde (2. Kordon), Trassa Caddesi ve etraftaki daha küçük sokaklarda yer alan ve bazıları gerçek anlamda konak olan en lüks Smirna evleri görenleri hayran bırakır. Deniz kenarında, kuzeyden güneye doğru indikçe Madam Spartali, Keun (Romanya Konsolosu), Papadimitriou, Kapetanakis, Guiffroy, T. A. Spartali, Diogenis, Emmanuel, Veinoğlu-Litzeropulos, Van der Zee (Danimarka-İsveç Konsolosu) evlerinin yanı sıra daha önceleri Fotiadis'e ait olan ve daha önce Osmanlı Tütün İdaresi, *Reji*'nin ofislerini barındıran dört katlı konak yer alır. Klado (1481 Sokak) ve Bella Vista (Ali Çetinkaya) Sokaklarının deniz kenarında kesiştiği yerde tramvay durakları bulunur. Rıhtım inşası için alanın doldurulmasından önce deniz kenarında yer alan ve günümüzde Bella Vista Meydanı (Gündoğdu Meydanı) olarak bilinen yerde aynı ismi taşıyan bir kafenin devamı olan ünlü *Bella Vista* Kafesi de bu noktada yer alır. Daha sonra bu kafenin yerine artık var olmayan *Nea Skini* (Yeni Sahne) Tiyatrosu inşa edildi ve güneyde iki sinema dışında başkaca eğlence merkezi olmayıp sadece evler yer alır.

Konsolosluklar

Bella Vista'nın sahil kısmına çeşitli konsolosluklar yerleşmiştir. En yeni, en lüks binalardan biri Romanya Konsolosluğu'na ait olup numarası 418 ve Başkonsolosu da Alfred August Keun'dur. 382 numaradaki Alman Konsolosluğu 1919'dan beri kapalı olduğundan, Alman vatandaşları rıhtımın biraz daha güneyinde, 346 numarada yer alan Danimarka-İsveç Konsolosluğu tarafından temsil edilir. Danimarka-İsveç Başkonsolosu Alfred van der Zee'dir. Henry van der Zee'nin Konsolosluk görevini üstlendiği İspanya Konsolosluğu da deniz kenarındadır. Başkonsolos ve İstanbul Yüksek Komiserliği temsilcisi Kont Carlo Senni'nin temsil ettiği İtalya Konsolosluğu ise Almanya Konsolosluğu'nun arkasında, Paralel Cadde'de (İkinci Kordon) yer alır. Avusturya ve Macaristan vatandaşlarını da temsil eden Hollanda Konsolosluğu yine Paralel Cadde'dedir ve Konsolosunun adı Kont Edmond Jacob Paul de Hochepied'dir.

Sinemalar

Daha önceleri Gout'un Hollanda değirmeninin bulunduğu Gout (Bedia Muvahhit) Sokağı'nın iki yanında şehrin en güzel iki sineması, *Pallas* (1909) ve *Lüks* (1920) yer alır. Antik Yunan İyon tapınağı şeklinde inşa edilmiş bir bina olan 750 kişilik *Pallas* Sineması²³ Gloria, Ambrosio, Turin, Milano, Tan gibi eşsiz ve başyapıt niteliğinde filmler oynatmasıyla ün kazanmıştır.

Yeni bir binada yer alan 550 kişilik *Lüks Sineması* ise dizi halinde gösterilen uzun metrajlı projelerle bilinir.

Hastaneler

Şimdiki Bella Vista Meydanı'nın doğusunda bir yıl önce inşa edilen Katipoğlu çiftlik evi, hastaneye dönüştürülmek üzere 1827 yılında Fransız Hükümeti tarafından satın alındı. 1876 ve 1887 yıllarında yenilenen ve 1907 yılında Raymond Péré tarafından baştan inşa edilen Kerasohori'deki Fransız Hastanesi 100 yataklıdır. Tesiste hemşire rahibeler için lojmanların yanı sıra St. Jean Şapeli ve ön cephesinde de bir eczane yer alır.

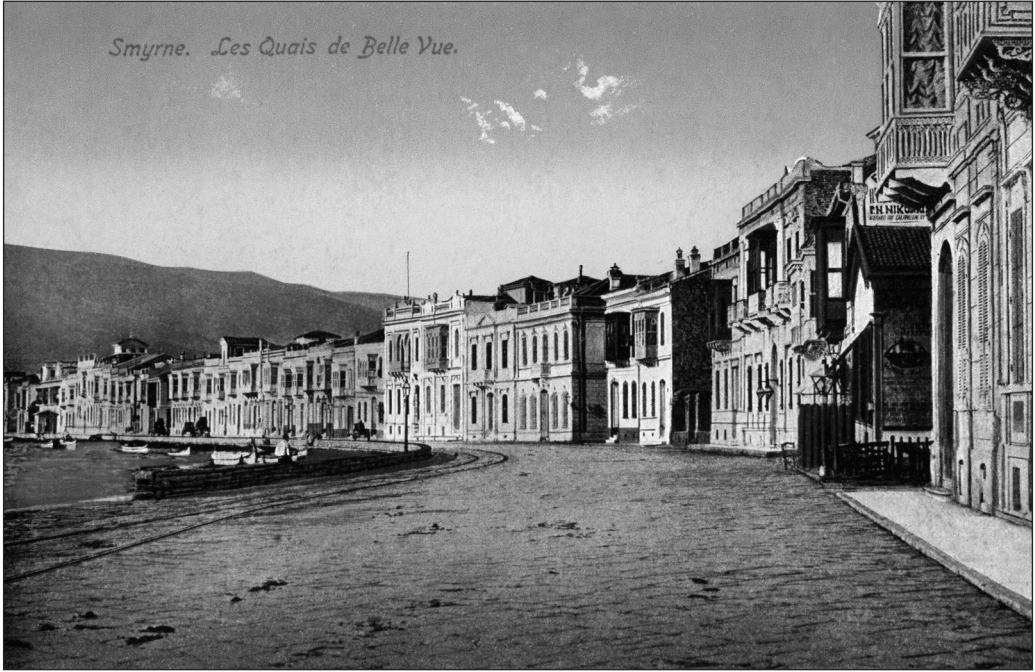
Kiliseler

1818'den beri var olduğu bilinen, Kerasohori'deki *Aya Yanni Prodromos* (Yahya Peygamber) Kilisesi bölgedeki üç yüz yoksul işçinin emeğiyle 1857'de yenilendi. Bu kilise üç-koridorlu, büyük kubbeli ve zengin süslemelere sahip bir yapıdır. Sağdaki koridor Aziz Athanasios'a ve soldaki ise Altın Ağızlı Yuhanna'ya ithaf edilmiştir. Kilisenin Hacı-Nikolas Yannakoğlu (Hacı-Çiros) tarafından bağışlanan ikonastazı 1873 yılında Ioannis Halepas tarafından yapıldı. Yetimhanenin, *Meryem Ana'nın Göğe Yükselişine* ithaf edilen, stavropejik²⁴ kilise (1871) Bella Vista'nın güney ucunda, Paralel ve Trassa (Teşrifiye) Caddeleri arasında yer alır. Diğer tarafta yani, bölgenin kuzey sınırında, daha küçük boyuttaki *Kutsal Havariler Petrus ve Pavlus* Kilisesi'nin (1859) yerinde, 1904 yılında mimar Luigi Rosetti tarafından neo-romantik tarzda inşa edilen *Santa Maria del Rosario Dominiken* Kilisesi bulunur.

Eğitim

Kerasohori'deki Aya Yanni Kilisesi'nin (Yahya Peygamber) yanında 7 öğretmen ve 400 öğrenci kapasiteli ve beş-sınıflı bir kilise erkek okulunun yanı sıra, anaokulu da dahil olmak üzere, 380 öğrenci ve 6 öğretmen kapasiteli beş-sınıflı bir kız okulu vardır. Bella Vista Meydanı'nın güneyinde, Orman Caddesi 21 numarada, on iki yaşına kadar oğlanların da kabul edildiği, *Georgios Daldakis Kız Okulu* bulunur (1885). Tesiste üç-sınıflı bir Frobel Anaokulu, altı-sınıflı bir ilkokul ve üç-sınıflı lisenin yanı sıra yatılı okul vardır. Trassa'daki (Teşrifiye) *Linardopulos Karma Okulunda* (1893) iki-sınıflı bir anaokulu ve altı-sınıflı ilkokul bulunur.

Göğe Yükseliş Kilisesi'nin kuzeyinde, bir şapel ve 200 öğrenci kapasiteli bir yatılı okulu içeren *Zion Katolik Kız Okulu* (*Dames de Sion*, 1875) yer alır. Kerasohori'deki Fransız Hastanesi bünyesinde, *Sœurs de la Charité* tarafından işletilen 100 öğrencili bir başka kız okulu vardır.

Bella Vista'nın yukarı kısmında rıhtımın dönüşü.

Pallas Sineması